Չ ՏԱՐԻ Թ-Ի 1687 5 Birinci Kânun 1936 ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ ՇԱԲԱԹ 5 ԴԵԿՏ.. 1936

AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebi
yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak
No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա 700 ղը. 1400 ղը.
Արտասահման 140 Ֆր. 250 Ֆր.
Ամերիկա Տօլար 15 տլր.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ
ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852
ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ
Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Ղալաթիա, Թիւնէլի քով Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳԻՐԱՏԷՐ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ՖՐԱՆՔՕ ՊԻՏԻ ՌՄԲԱԿՈԾԷ ՄԱՐՔՍԱԿԱՆ ԲՈԼՈՐ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐԸ

Մատրիտի պատերազմը ապարդիւն կը մնայ

Անգլիական շոգենաւ մը գրաւուած

ԼՈՆՏՈՆ 4.— Թէնէրիֆի անթէլէն զօր. Ֆրանքօ յայտարարեց որ, ի մօտոյ ականներով պիտի պաշարէ մարքսականներուն պատկանող բոլոր նաւահանգիստները, շոգենաւերու մուտքը արգիլելու համար։ Աւելցուց որ սպանիական ջուրերու մէջ հանդիպուած բոլոր մարքսական շոգենաւերը պիտի ռմբակոծուին։

ԼՈՆՏՈՆ 4.— Պուրկօսի իշխանութիւնները ազդարարած են անգլ. կառավարութեան թէ՝ Դեկտ. 15էն առաջ յարձակումներ պիտի կատարուին սպանիական եզերքին վրայ, Մալակայի արեւմտակողմը։

ԱՆԳԼԻԱՑԻ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐՈՒ ԴԷՄ

ՍԷՎԻԼ 4.— Զօր. Լանօ խօսելով անթէլէն, յայտարարեց որ անգլ. խորհրդարանական յանձնախումբը ամէն կողմ լուրեր կ'արձակէ առանց ճշդելու։ Աւելցուց որ Ֆրանսացի երեսփոխան մը երեսփ. յանձնաժողով մը կը կազմէ, որ խիստ մօտ ատենէն պիտի այցելէ մարքսական բարբարոսութեան զոհ սպանիական շրջանը։

ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՅՑԸ

ՍԷՎԻԼ, 4.— Երէկ գիշեր հրատարակուած զեկոյց մը կը հաղորդէ որ կառավարականները ի զուր յարձակեցան Պօտիլլայի շրջանը Մատրիտի ճակտին վրայ, մինչ Ֆրանքօյի օդանաւերը բուռն կերպով ռմբակոծեցին Բուաթրօ—Քամինօ թաղամասը և համալսարանի թաղը։

Երեք թանքեր գրաւուեցան։ Մատրիտի պատերազմին սկիզբէն ի վեր, կառավարական 40 թանքեր գրաւուեցան։

Կառավարական բազմաթիւ օդանաւեր երէկ վար ձգուեցան ճակատին զանազան կէտերուն վրայ։ Մեր ուժերը հակայարձակեցան կարմիրներու Ասթուրեաններու մէջ և ծանր կորուստներու մատնեցին զանոնք։

ԻՆՉ Կ'ԸՍԵՆ ԳԵՐԻՆԵՐԸ

ՍԱԼԱՄԱՆՔԱ, 4.— Ազգ. ընդհ. բանակատեղին երէկ հրատարակած իր զին. զեկոյցին մէջ, Պիսքայի ճակատին վրայ թնդանօթներու և հրետանիի գործունէութեան յաւելումը կ'արձանագրէ։

Ավիլայի ճակտին վրայ մեղմացած է թշնամիին ճնշումը և Վիլլաթէւլի շրջանին մէջ յատկանշական են քաղաքապահներու զոհերը։ Մատրիտի առջեւի ճակտին վրայ, վերջին օրերս ձեռք բերուած դիրքերը ամրացուած են։

Ըմբոստները բազմաթիւ գերիներ բռնած են, որոնք յայտնած են որ չորեքշաբթի կռիւին քաղաքապահներուն կրած կորուստները աւելի քան 1000 հոգիի կը բարձրանան։

(Շարունակութիւնը կարդալ Գ. էջ)

ԱՆԳԼԻՈՅ ՏԱԳՆԱՊԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 4.— «Մօրնինկ Փօսթ» երեք կարելիութիւններ նկատի կ'առնէ լուծելու համար տագնապը, որ կը շահագրգռէ ամբողջ անգլ. կայսրութիւնը.

1.— Թագաւորը կը հրաժարի իր ամուսնութեան ծրագիրներէն։

2.— Կը պնդէ որոշման վրայ, ընդունելով խորհրդարանին իրաւունքը պահանջելու գահէ իր հրաժարումը ի նպաստ Եօրքի դուքսին։

3.— Թագաւորը կ'իրագործէ իր ծրագիրները, առանց խորհրդարանին հաւանութեան, ինչ որ անհրաժեշտօրէն պատճառ պիտի դառնայ ազգային կառավարութեան հրաժարման։

Ժողովուրդը խոր համակրութիւն մը կը տածէ թէ՛ Թագաւորին և թէ Պալտուինի հանդէպ։

Բացի երկու նախարարներէ (Ներքին Նախարար Ճօն Սայմըն և պատերազմ. նախարար Տուֆ Քուփըր) դահլիճին բոլոր անդամները հաղորդած են որ պատրաստ են տալու իրենց հրաժարականը, այն պարագային երբ Թագաւորին կողմէ յայտարարութիւն մը չպիտի հրատարակուի որոշ ժամանակէ մը։

Իրաքի մէջ նոր խառնակութիւններէ կը վախցուի

ԳԱՀԻՐԷ 4.— Պաղտատի մէջ վերջին պետական հարուածին ընթացքին սպաննուած Իրաքի պաշտպանութեան նախարար Ճէլ Ասքարիի այրին և 11 տարեկան զաւակը ձերբակալուած են Սըտգը պէյի հրամանով և զրահապատ ինքնաշարժով մը, անծանօթ վայր մը ղրկուած։ Իրաքի նախկին արտաքին նախարար Նուրի փաշայի համաձայնայն ձերբակալութիւնները մեծ յուզում պատճառած են և նոր խառնակութիւններէ կը վախցուի։

Ահաւոր ուրական Փիլիպեաններու մէջ

ՆԻՒ ԵՕՐՔ 4,— Մանիլլայէ կը հաղորդուի որ Փիլիպեաններու բազմաթիւ նահանգները աւերուած են սաստիկ ուրականէ մը։ Ահաւոր վնասներ պատճառած են ողողումները։ Հունձքերուն մեծ մասը փճացած է։

ՖՐԱՆՍՈՅԻ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐԸ ԻՐԱՐ ԿԸ ՆԱԽԱՏԵՆ

ՓԱՐԻԶ 4.— Խորհրդարանին առաւօտեան նիստը յատկացուեցաւ մամլոյ օրինագծին վիճաբանութեան։ Թէժ միջադէպեր տեղի ունեցան։ Ձախակողմեան երեսփոխան Քօթիբրիէ գովքը հիւսեց օրինագծին։ Երեսփոխանին խօսքերը Քիապի և ուրիշ բազմաթիւ երեսփոխաններուն բուռն բողոքին պատճառ դարձաւ։ Աջակողմէն Հանրիօ և Քօթիբրիէ հայհոյանքներ տեղացուցին իրարու։ Աջակողմէն երեսփոխան Պարպօ և ընկերվարական երեսփոխան մը քիչ մնաց որ ծեծկուէին իրարու հետ, եթէ ոստիկանները չմիջամտէին։

Աջակողմի երեսփոխան մը քննադատեց օրինագիծը և ըսաւ որ Նոր օրէնքը պիտի փճացնէ մամուլը։ Այս առթիւ խորհրդարանը չընդունեց Մաքէնի կողմէ ներկայացուած հակառաջարկը։

Սահմանադրական տագնապ Անգլիոյ մէջ

Անգլիոյ մէջ Էտուըրտ Ը. Թագաւորին ամուսնութեան հարցը ամերիկուհի Տիկ. Սիմփսընի հետ, սահմանադրական ծանր տագնապ մը ստեղծած է։ Այս մասին Անատոլու Գործակալութեան տուած տեղեկութիւններուն համաձայն, քաղ. շրջանակները համոզուած են որ Թագաւորը կամ պիտի հրաժարի գահէն և կամ ետ պիտի կենայ իր ծրագիրներէն։

Զրոյց մը շրջած է որ Թագաւորը զբաղած է հաւանական յաջորդին խնդրոյն յատուկ խնդիրներով։ Բայց կը կարծուի որ լուծման եղանակ մը պիտի գտնուի։ Շատեր կարծիք կը յայտնեն որ Թագաւորը կրնայ կնքել իր ուզած ամուսնութիւնը, բայց ծնելիք տղաքը չեն կրնար գահաժառանգ ըլլալ։ Ամէն պարագայի Թագաւորը մօտերս որոշում մը պիտի տայ և այս տագնապը պիտի լուծուի մէկ քանի օրէն։

Պըքինկամի պալատէն պաշտօնապէս կը հաղորդուի թէ՝ Թագաւորը Գանատայի իր ընդարձակ կալուածը ծախելու համար կը բանակցի ամերիկացի ծանօթ ագարակատէր Լինքօլնի հետ: Թագաւորը առջի օր աւելի քան մէկ ժամ տեսակցած է Պալտուինի հետ, որ յետոյ խորհրդարանին առջեւ այս խնդրոյն մասին ուղղուած հարցումներուն պատասխանած է։ Գաղթապետութիւններն ալ մեծապէս յուզուած են Անգլիոյ Թագաւորին այս որոշումէն։

Թագաւորը տեսակցած է նաեւ գահաժառանգ Եօրքի դուքսին հետ։ Տիկ. Սիմփսըն մէկ քանի ամսուան համար որոշած է օտար երկիր մեկնիլ։ Թերթերը կը գրեն որ եթէ դահլիճը խնդիրը գործնապէս չլուծէ, սահմանադրական շատ կարեւոր տագնապ մը պիտի ծագի։ Թագաւորը խիստ ժողովրդականութիւն կը վայելէր։ Աշխատաւորական երեսփոխան մը առաջարկած է չյարուցանել Թագաւորին յաջորդ կարգելու խնդիրը և առաջքը առնել հրաժարման, որովհետեւ ըսած է, ան շատ ժողովրդական է և ամէն փոփոխութիւն երկուքի պիտի բաժնէ երկիրը։ Եթէ հանրաքուէ ըլլայ, ժողովուրդը ճնշիչ մեծամասնութեամբ Թագաւորին ի նպաստ պիտի արտայայտուի։

ԼՈՆՏՈՆ 4.— Կը տեղեկացուի որ, Թագաւորին գահէն հրաժարումը անխուսափելի է։ Վեհապետին որոշումը պաշտօնապէս պիտի ծանուցուի միայն երկուշաբթի օր խորհրդարանին մէջ։

ԼՈՆՏՈՆ 4.— Հավաս.— Քաղաք. շրջանակները, կը յայտնեն թէ, նախարարները գիտել տուած են վեհապետին որ, սահմանադրական հարցը պէտք է լուծուի կարելի եղածին չափ շուտով, առաջ բերած յուզման հետեւանքով և երկու օրուայ պայմանաժամ մը տուած են որոշում մը տալու համար։ Այն համոզումը կը տիրէ որ, աւելի երկար պայմանաժամ մը դժգոհանք պիտի պատճառէ: Միւս կողմէ, կարելի պիտի ըլլայ այս պայմանաժամը երկարաձգել, եթէ Թագաւորը ընդունի նախարարներուն տեսակէտը։ Երէկ առաւօտ սակարանին մէջ բոլոր արժէթուղթերու վրայ զգալի անկում մը տեղի ունեցած է, ամիջապէս որ հասկցուած է սահմանադրական տագնապը։ Կէսօրէ յետոյ բարելաւում մը առաջ եկած է։

ՊԵՐԼԻՆ 4.— Գերման թերթերը հրահանգ ստացան չմեկնաբանել անգլ. սահմանադրական տագնապը։ Կիսապաշտօնական զեկոյց մը կ'ըսէ որ մասնաւոր ըլլալ կը թուի Թագաւորին և դահլիճին միջեւ գոյութիւն ունեցող տարակարծութիւնները։

ՆԻՒ-ԵՕՐՔ 4.— Գահէն հրաժարումէն զատ, բազմաթիւ ճամբաներ բացուած են անգլ. կառավարութեան և Թագաւորին, կը գրէ «Նիւ Եօրք Թայմզ» որ կը յայտնէ թէ՝ այժմու պարագային հասկացողութիւն մը պիտի կատարուի։

ՎԵՐՋԻՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

ԼՈՆՏՈՆ 4.— Առտուան թերթերը միակ խնդրով մը կը զբաղին, այն է գիտնալ որ Թագաւորը պիտի ամուսնանա՞յ Տիկ. Սիմփսընի հետ թէ ոչ։ Բացարձակ կը նկատուի որ գաղութապետութիւններէն մէկ մասը ամէնաբացորոշ կերպով հակառակ է Թագաւորին ամուսնական ծրագիրներուն։ Մամուլին տեղեկութեանց համաձայն, երէկ գաղութային նախարարութեան մօտ ամէնամեծ գործունէութիւնը կը տիրէր և միայն կէսգիշերին գաղութային պատուիրակները մեկնեցան պաշտօնատունէն, մերժելով ոչ մէկ յայտարարութիւն կատարել։

Պալտուին, Չէմպըրլէյն և գաղութային նախարար Մալքօլն Մաքտօնալտ տեսակցութիւններ ունեցան Հարաւ Ափրիկէի Միութեան, Գանատայի և միւս գաղութներու պատուիրակներուն հետ։ Եօրքի դուքսը և դքսուհին, որոնք ճաշած են մայր Թագուհի Մէրիի բնակարանը. Մէրպօրոյէ մեկնած են միայն կէս գիշերին։ Պալտուին տեսակցած է Թագաւորին հետ ժամը 21,50էն մինչեւ 22։ Թագաւորը ժամը 22.45ին գացած է Մէրպօրօ, քանի մը վայրկեան մնացած իր մօր մօտ և Պուքինկամ դարձած ժամը 23,25ին։

«Տէյլի Թէլէկրաֆ» կը գրէ որ հակառակ անգլ. դահլիճին և իր գաղութներուն ձեռնարկներուն, Թագաւորը անդրդուելի մնաց։ Հասկացողութեան ոչ մէկ առաջարկ կատարուեցաւ։ Գանատայի, Աւստրալիոյ, Հարաւ. Ափրիկէի և Նոր Զէլանտայի կառավարութիւնները Պալտուինի յայտնած են իրենց մտահոգութիւնը իրենց վարչապետներուն միջոցաւ։

ՀԻԹԼԷՐԻ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

«Էքօ տը Փարի» թերթին Լոնտոնի թղթակիցը հետեւեալը կը հաղորդէ.

Անգլ. զինուորական շրջանակներուն շատ լաւ ծանօթ է Գերմանիոյ զինուորական ծրագիրը, Չեխօսլովաքիոյ պիտի առաջարկուի հրաժարիլ Խ. Ռուսիոյ հետ կնքած համաձայնութենէն:

Գերմանիա մտադիր է խուժել Ուքրանիա, անցնելով Չեխօսլովաք հողէն։ Ներկայիս անոր նպատակն է մեկուսացնել Չեխօսլովաքիան։ Նոյնպէս կը ծրագրուի ազգային գետնի վրայ ներքին խռովութիւններ յառաջ բերել Չեխիոյ և Սլովաքիոյ մէջ, որպէս զի պատրուակ ծառայեն Գերմանիոյ և Հունգարիոյ միջամտութեան։

Չին եւ Ճափոն նոր միջադէպ մը

ՆԱՆՔԻՆ 4.— Նոր միջադէպ մը ծագեցաւ Չինաստանի և Ճափոնի միջեւ և կը վախցուի որ զին. գործողութիւն մը չի յաջորդէ անոր։ Չինաստան բուռն կերպով բողոքած է այն 1000 ճափոն ծովայիններուն մասին, որոնք Ցինկ-Թաօ ցամաք հանուած են ճափոն մանածի գործարանէ մը արձակուած 25,000 չինացի բանուորներուն կատարած անկարգութեանց հետեւանքով։ Չինաստան կը պահանջէ որ, ճափոն ծովայինները ամիջապէս քաշուին։

⁂ Գերմանիա հաւաստիք տուած է Չին կառավարութեան թէ՝ իրեն դէմ ուղղուած չէ գերմանաճափոն համաձայնութիւնը:

Հելլէն պետական հարուածը

Հելլէն պետական հարուածի շարժումը նախկին արտաքին նախարար Միխալաքօբուլոսի կողմէ կազմակերպուած է, ինչպէս կը հաղորդէ Աթէնքի գործակալութիւնը։ Այս վերջինը հսկողութեան տակ առնուած է։ Պետական հարուածին բոլոր մասնակցողները հանգուցեալ Ցալտարիսի կուսակցութեան կը պատկանին։ Այս վերջինները Կղզի մը պիտի աքսորուին։

Անգլ. դահլիճին իրբեւ հաւասար իրաւունքներով անդամները, պնդած ն որ վերջ տրուի կացութեան մը, զոր վտանգաւոր կը նկատեն Կայսրութեան տեսակէտով։

ԼՈՆՏՈՆ 4.— Տիկ. Սիմփսըն այս առաւօտ մեկնեցաւ Լոնտոնի իր բնակարանէն, գիւղը բնակելու համար, խիստ հաւանաբար Սիւըրէյի կոմսութեան իր բարեկամներուն մօտ։

ԼՈՆՏՈՆ 4.— «Թայմզ» խօսելով Թագաւորին ամուսնութեան ծրագիրներուն մասին, կը գրէ մասնաւորաբար.— Բազմաթիւ ամերիկացի երիտասարդ աղջիկներ կան, որոնց հետ կրնայ ամուսնանալ վեհապետը, իր հպատակներուն սիրայօժար հաւանութեամբ։ Բայց տարբերութիւն մը և կորովի տարբերութիւն մը արգելք կը հանդիսանայ Թագաւորին որոշած ամուսնութեան։ Սա է որ խնդրոյ առարկայ Լէյտին արդէն իսկ ապրող երկու նախկին ամուսիններ ունի, որոնցմէ ամուսնալուծում ձեռք բերած է։ Ասիկա հոյակապ տարբերութիւն մըն է, որովհետեւ նման ամուսնութիւն մը պիտի գայթակղեցնէ ազգին և կայսրութեան մեծագոյն մասը և հետեւաբար անվերջ տառապանք մը պիտի պատճառէ, ազգին, կայսրութեան և բրիտանական միապետութեան։

ԼՈՒԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿ ՄԸ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ

ԼՈՆՏՈՆ 4.— Այս առաւօտ լաւատեսութեան մթնոլորտ մը կը տիրէր: Լաւատեղեակ շրջանակները կը յայտնեն որ երէկի դէպքերուն հետեւանքով, երբ Թագաւորը շփման մէջ մտաւ իր մօր, եղբայրներուն և Մ. Պալտուինի հետ, յատկանշականօրէն բարելաւեցաւ կացութիւնը։

Կը կարծուի որ առաջարկ մը, որ կը յուսացուի թէ՝ ընդունելի պիտի ըլլայ բոլոր շահագրգռուողներու կողմէ, պատրաստուելու վրայ է։

Մ. Պալտուին այս մասին խորհրդակցեցաւ գաղութներու ներկայացուցիչներու կողմէ, բայց անհաւանական է որ այսօր հրապարակային յայտարարութիւն մը կատարուի։

ԼՈՆՏՈՆ, 4.—Կը հաղորդուի որ Տիկ. Սիմփսըն հիւանդացած է վերջին օրերու իր յուզումներուն հետեւանքով:

ԼՈՆՏՈՆ, 4.—Ազգայնական՝ բազմաթիւ թերթեր արձագանգ կը հանդիսանան ժողովրդային յարաճուն յուզման որ կը պատճառէ Թագաւորին գահէն հրաժարման վախը

«Տէյլի Մէյլ» արձագանգ հանդիսանալէ վերջ երէկի գումարման Ալպէր Հոլի մէջ, ուր 7 հազար անձերու ամբոխ մը «հուրրա»ներ արձակեց ի պատիւ Թագաւորին և անօրինակ յուզումով երգեց ազգ. քայլերգը, կ'ըսէ.

Գահէն հրաժարումը խնդրէ դուրս է, որովհետեւ խիստ ծանրակշիռ պիտի ըլլան անոր անդրադարձները կայսրութեան մէջ։ Արդարեւ այսպիսի որոշում մը բրիտանական կայսրութիւնը պիտի զրկէր վեհապետէ որ ամէնէն աւելի կը պատշաճի անոր։

Ասիկա երբեք պէտք չէ պատահի։ Պէտք է որ Թագաւորը և նախարարները գտնեն լուծում զոր կրնան ընել. ժողովուրդը իր Թագաւորը կ'ուզէ։ Ազգին սիրտը կ'երթայ դէպի անոր որ ծառայեց կայսրութեան այնքան հաւատարմօրէն։

«Տէյլի Էքսփրէս» կը գրէ.—

Պարտաւո՞ր ենք կորսնցնել մեր Թագաւորը կամ պահել զայն Ան գիտէ պատասխանը, զոր ժողովուրդը կ'ուզէ լսել, բայց ասիկա «մնաք բարով» պէտք չէ ըլլայ, որովհետեւ իր շուրջի հայրենակիցները այս բառը միայն պիտի արտասանեն յուզումի սրտերով և վայրահակ գլուխներով։

«Նիւզ Քրոնիքլ» կը շեշտէ ապացոյցները այն յարաճուն համակրութեան որ կ'ուղղուի դէպի Թագաւորը որ բաւական դժուարին ընտրութիւն մը պիտի կատարէ։

ՆԻՒԹԵՐ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՀԱՅ ԵՒ ԹՈՒՐՔ ԼԵԶՈՒՆԵՐՈՒ

դրացնութեան շուրջ

(ՊԵՏՐՈՍ ՔԵՐԷՍԹԷՃԵԱՆԻ ՀԵՏ)

Ե.

«Պըյըգ» (պըլըղ) = պեխ ։

(Քէրէսթէճեան բառ մը իսկ չէ գրած հայերէն «պեխ» բառի մասին։ Թուրքերէնէ՞ն անցած է հայերէնին, ո՞ր շրջանի փոխառութիւն է, կրա՞ծ է փոփոխութիւններ։ Ստոյգ տեղեկութիւն մը չունիմ առ այժմ։

«Պէճէրմէք» — կատարել, վերջացնել։

Այս Թուրքերէն բառը հոմանիշ է «պիթիրմէք»(արեւ. Թրք. «պիւթկէրմէք»)= վերջացնել-ին։

Տեսնել սանսկրիտերէն «վիկարմի», հայերէն «կատարել, վճարել»։

«Պէրէ» = ապի, խոց, վէրք։

Տեսնել հայերէն՝ վէր։

«Պէրկ» (արեւ. Թրք.) = պինդ, ուժով։ Առնուած հայերէնի «պիրկ» կամ «բարկ»էն։

Օսմանեան Թուրքերէնի «փէք»ը սեղմել ձեւն է վերոյիշեալ բառերուն։

Այսուհանդերձ, կը յիշատակենք գոյութիւնը արաբերէնի մէջ «պէրբուք (պէրքու) բառերուն։

«Պէզէմէք» = զարդարել։

Տեսնել պահլաւերէն «պէսիտանո, հայերէն՝ «պճնել»։

«Պէզի» = սնունդ։

Տեսնել սանսկրիտերէն «պուշիամի»= «պոշայամի» = սննդաւորել, որոնք կը համապատասխանեն Թուրքերէնի «պէսլէմէք» բառին։ Հայերէն «բուտ», «բուծ» կամ «բոյծ» = սնունդ, և «բուծել» = սննդաւորել։

«Պէքլէմէք» = պահել, հսկել, սպասել։

Արմատ «պէք»ը աղերս ունի «պաքմաք»ին «պաք»ին հետ։

Հայերէն «պահել» = հսկել, դիտել։

«Պէգ» (պիգ և պայ) = մեծ, տէր։

Տեսնել չինարէն «պէ» = իշխան, մեծ հօրեղբայր, հին պարսկերէն «բագա», հայերէն «բագ» = աստուածութիւն։

«Պէլ» = բահ։

Տեսնել լատիներէն «պալա» = բահ։

Այս բառը հասարակաց է Թուրքերէն և պարսկերէն լեզուներուն մէջ։

(Հայերէնի մէջ ունինք «պեղել» բառը, որուն արմատը մեծ նմանութիւն ցոյց կուտայ Թուրքերէն բառին հետ)։

«Պիտի» կամ «պիթիկ» (արեւ. Թրք.) = գիր, նամակ, գրութիւն. եայլն։

Տեսնել ճափոներէն «ֆուդա» = քարտ, ցուցակ, ազդ։ Յունարէն «պիտակիոն» = վկայական, նամակ, ուսկից հայերէնի «պիտակը»։

«Պիթմէք» = բուսնիլ, աճիլ։

Տեսնել սանսկրիտերէն «պուշխամի» — նոյն, հայերէն բուսանիլ և փթթիլ — ծաղկիլ, ընձիւղիլ։

«Պիլէ, պիլէն» — եւ, հետ։

Տեսնել հայերէն «ընդ» = մասնիկ, կից։

«Պոյուն» = վիզ։

Տեսնել մալգաշերէն «վողունգ», բալի լեզուով «բուհունգ» սունդ լեզուով «բիուհանդ», հայերէն «վիզ»ը։

«Պոխսամաք» (արեւ. Թրք.) = հեկեկալ։

Տեսնել՝ հայերէն «փղձկիլ և մղձկիլ»։

«Պորա» = փոթորիկ։

(«Բորէաս» = հիւսիսային հովին աւելի պարզ ձեւը եղող այս բառին դիմաց կարելի է յիշատակել հայերէնի "բուք ու բորան" ասութիւնը։)

«Պորու» = խողովակ։

Քէրէսթէճեան յիշած է յունարէն և լատիներէն բառերը, ռուսերէն «պորով» = վառարանի խողովակ և լուռ անցած է հայերէնի վրայէն։ Մինչդեռ հոն ունինք "փող"ը և մանաւանդ «խողովակ»ը, որոնք որոշ նմանութիւններ ցոյց կուտան։)

«Պոլ» = 1. ընդարձակ, 2. առատ։

(Բազմաթիւ լեզուներու կարգին հայերէնէ բերուած է «յոլով= բազմաթիւ՝ բառը)։

«Պէօրիւ» (արեւ. Թրք.)=գայլ։

Տեսնել հայերէն «բորէ» (կամ «բորեան» «բորենի»), լատիներէն «ֆէրա» = վայրենի գազան։ Գիտենք որ ժողովուրդին համար գայլը կը ներկայացնէ խիստ լաւ կերպով «վայրենի գազան»ը։

(Նոյնպէս հայերէնի «վայրենի», «վայրագ» բառերը խնամութիւն չունի՞ն արդեօք Թուրքերէն բառին հետ։)

«Պիզ» (արեւ. Թրք.) = կտաւէ հիւսուածեղէն։

Տեսնել եբրայեցերէն բառը, արաբերէն «պէզզ» = կտաւեղէն, սանսկրիտերէն «վաս» = զգեստեղէն, հայերէն «բեհեզ» = ընտիր կտաւեղէն։

«Պուճակ» = 1. անկիւն, 2. վայր։

(Քէրէսթէճեան կը կարծէ թէ այս բառը նոյն ծագումն ունի՝ ինչպէս հայերէն «վիճակ» բառը, Թերեւս զենդերէնի «վաէճոյ»էն։)

«Պուտամաք» = յօտել։

Տեսնել լատիներէն «պուտօ», հայերէն «յօտել»։

«Պուրմաք» = քամել, սեղմել։

Տեսնել արաբերէն «պէրրէմ», հին անգլերէն՝ wrien, հայերէն «պրկել»։

«Պուզաղը» = հորթ, հորթիկ։

Թուրքերէն այս բառին նախնական ձեւը «պուզաղ» կամ «պուզաղ» պէտք է ըլլայ «աղ» կամ «ակ» նուազական մասնիկով։

Տեսնել յունարէն և լատիներէն բառերը. հայերէն «մոզի» = հորթ։

«Պուղ» = շոգի։

Տեսնել անգլերէն «ֆոգ» = մառախուղ, պարսկերէն «միղ», հայերէն «մէգ»։

«Փայ» = բաժին, մաս, վիճակ։

Տեսնել սանսկրիտերէն «բաժ»= բաժին, մաս, հայերէն «բաժ»= նոյնը:

«Փաթ» = նմանաձայնութիւն պայթումի մը, իրի մը, անկմանը, կամ չառաչուն հարուածի մը։

Տեսնել հայերէն՝ «պայթիլ»։

«Փատակ» = գրութիւն, ցուցակ։

(Այս օտար լեզուէ անցած բառէն առաջ հայերէնն ունի «պիտակ» բառը, ինչպէս ցոյց կուտայ Քէրէսթէճեան)։

(Շար.) ԱՐՏ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

ԼԻՑԹԻ ՆԱՄԱԿՆԵՐԸ

իր զաւակներուն

(Շարունակութիւն երէկի թիւէն եւ վերջ)

Թագաւորներու և մեծամեծներու տղոց մօտ, խօսելու այս ամբարտաւան ձեւակերպութիւնները նախանձ կը շարժեն երբեմն, իրենց ծնողքին ունեցած անկախ դիրքին պատճառաւ մտիկ ընել ստիպուած ըլլալով։ Իսկ անոնց մօտ, որոնք բարեբաղդ են որ շլացուցիչ ձեւակերպութիւններ չունին և ակնածանքով ստիպուած են մտիկ ընել, քմծիծաղ մը միայն կրնան ունենալ, ինչ որ լաւ գաղափար մը կազմել կուտայ։

Այդ նամակէդ տեղեկացայ Յունվար 3ի տխուր միջադէպը։ Տիկին Փաթէրսէն ալ անկեղծօրէն իրմէ ներողութիւն կը խնդրէ, և իրապէս զղջացած ըլլալդ գրած ըլլալուդ չպիտի յանդիմանեմ ձեզ, զգալով որ հասկցած էք թէ անխոհեմ շարժած էք այդ օրը։ Բայց տեսէք Պլանտին, անխոհեմ քայլերը որքան ցաւալի և անպատեհ հետեւանքներ կ'ունենան անխորհուրդ մտքերու համար։ Տիկ. Փաթէրսի ձեզի կը ծառայէր, սորվեցնելով այն ինչ որ մոռնալու սովորութիւնը ունէիք։ Յարգանք ունեցէք ձեր հօր հին մէկ բարեկամին հանդէպ, որ ձեզի խղճմտօրէն և սիրով դասեր կուտայ և որ պատուաւորապէս ի գործ կը դնէ այն արհեստը, որ քու հօրդ ալ էր, և գուցէ պիտի ուզէի շարունակիլ։ Եւ դուք կը գանգատիք ձեր մեծ մօր (Լիցթի մայրը) խստութենէն, որուն ձեզ հանդէպ ունեցած գուրգուրանքը տեսակ մը տկարութեան արդիւնք է։ Բնութիւնը այդ ուժը չի տար անշուշտ բազմաթիւ սերունդներու։ Մայրական գորովը յաճախ Թոյլ ձեւ մը կը ստանայ իրենց զաւակաց զաւակներուն հանդէպ։ Պէտք է որ երախտագիտութեամբ և յարգանքով ընդունիք այդ տկարութիւնը, որովհետեւ մեծ մայրերը իրենց Թոռները դաստիարակելու սահմանուած չըլլալնուն, իրենց տարիքին հետ կը կորսնցնեն նաեւ երբեմն կորովը։

Դրեթէ բոլոր մեծ—մայրերը ներողամիտ և վեհանձն են։ Այս պարագային ալ ի՞նչ արդիւնք կուտայ քու գանգատդ։ Մեծ մայրդ քու անտեղի արցունքներէդ յուզուած է և փոխանակ ձեզի կշտամբելու, որուն արժանի էիք, գրեց Տիկին Փաթէրսի որ ձեզի չի շփացընէ ինչպէս ինքը ժամանակին ըրած էր իբր արդիւնք իր խանդաղատանքին։

Պլանտի՛ն, ձեզի կը մնայ խօսիլ ձեր մեծ մօրը հետ։ Աճապարեցէք. ըսէք իրեն որ հասկցած էք ձեր սխալը և խնդրեցէք որ ձեր յանցանքը աւելի չծանրացնէ. Տիկ. Փաթէրսի հանդէպ ալ կապելով։ Խօսեցէք ձեր մօրը հետ, զինքը համոզելով որ կարող էք հասկնալ այն բարիքները որոնք արդիւնք են ձեզի տրուած դաստիարակութեան և տեղեկութիւններուն։

Այս առթիւ դարձեալ ցաւելով պիտի ըսեմ ձեզի որ, ձեր մօտ լալու և յուզուելու հակամէտ վիճակ մը կը տեսնեմ, ընդհանրապէս կիներու յատուկ ցաւալի վիճակ մը, մանաւանդ ձեր մօտ, որովհետեւ ձեր այդ ընթացքը շատ վատ բան մըն է։

Հոգիի ազնուութիւնը, վեհ զգացումները, բարձր խորհուրդները պարզութեամբ կ'արտայայտուին։ Արցունքը գեղեցիկ է միմիայն հանդիսաւոր պարագաներու մէջ, բան մը որ, փառք Աստուծոյ հազուագիւտ է։ Կ'ատեմ սուտ լացերու խեղկատակութիւնը։ Փոքրիկ բաներու համար լալը, ինծի ազդելու տեղ, անհամբեր կը դարձնեն, և զիս մեղմելու տեղ կը զզուեցնեն, զայն տկարութեան և կիներու յատուկ մտքի սակաւութեան արդիւնք համարելով։

Լաւ ըմբռնեցէք աղջիկս և ջանացէք ապագային մոռնալ այս ամենօրեայ միջադէպերը որոնք ինծի ո՛չ օգուտ մը, ո՛չ համակրանք մը և ո՛չ ալ սէր մը կը զգացընեն։ Ապրեցէք պարզ, երախտագիտութեամբ կատարեցէք ձեր պարտականութիւնները. լրջօրէն մտածեցէք, առանց տկարանալու, և որքան հետեւիք այս խորհուրդներուս, այնքան նուազ լալկան պիտի ըլլաք։ Աւելի շատ պիտի սիրեմ ձեզ, աւելի հաճելի պիտի Թուիք ինծի, և ուզածիս պէս պիտի ըլլաք։

Դարմանեցէք հիմա մեզի պատահած ձեր տաղտուկները և հանգիստ եղէք։

Իմ կողմէ համբուրեցէք Գօզիմէթը, ըսէք իրեն որ իր վերջին նամակէն գոհ եմ, և երկուքդ ալ սորվեցէք կեանքը աւելի դիւրին և հաճելի դարձնել ձեր շուրջիններուն, որովհետեւ կիներուն ճակատագիրն է։

ՖՐԱՆՑ ԼԻՑԹ

Թարգմ. ՋՈՒԱՐԹ

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

ԲՆԱԿԱՆՈՆ ԿԵԱՆՔԸ ՍԿՍԱԾ

Պէյրութէն 22 Նոյ. Թուականով կը գրեն Հալէպի «Եփրատ» Թերթին թէ, հանդարտած են փոթորկած Հայ—իսլամ յարաբերութիւնները երկու տարրերու ալ ղեկավար շրջանակներուն ցոյց տուած փոխադարձ բարեացակամութեան և համբերութեան շնորհիւ։ Իսլամ շրջանակներ մասնաւորապէս լաւ տպաւորութիւն կրած են ծերունազարդ Հայրապետին իր ժողովուրդին ուղղած վերջին հայրական խրատէն։

Սուրիոյ Ազգայնական պատգամաւորներ Սաատուլլահ Պէյ Ճապրիի և Ճէմիլ Պէյ Մէրտամի ներկայութիւնն ու ըրած քարոզութիւնները իսլամական շրջանակներու մէջ՝ իրենց բարւոք անդրադարձումներն ունեցան կրքերու խաղաղեցման տեսակէտով։

Հայ ժողովուրդը ահուդողի և սարսափի պահեր ապրելէ, խանութներ կողոպուտի տալէ վերջ, լայն շունչ մը կ'առնէ ի տես բնականոն ու խաղաղ կենցաղի վերադարձին։ Դպրոցներն ու խանութները վերաբացուած են։

Թալանուող խանութներու տէրերը կը շարունակեն դիմել կառավարութեան առ ի հատուցում իրենց կրած նիւթական վնասներուն։

⁂ Տ. Սահակ Կաթողիկոս այցելած է Լիբանանի հանր. Նախագահին որ փոխադարձ այցելութիւն տուած է երկու օր յետոյ։ Տեսակցութեան ներկայ գտնուած է Պէյրութի հայ երեսփոխան Լէյլէկեան։

ՀԱՅ ԱԶՆԻՒ ԱԶԳԸ

ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԼՐՋԱԽՕՀՈՒԹԵԱՆ ԼԱՒ ԴԱՍ ՄԸ ԿՈՒՏԱՅ

Հալէպի «Էլ Ճիհէտ» Թերթը, այս վերնագրին տակ, իր ընթերցողներուն Թարգմանաբար կը հրամցնէ, Պէյրութի վերջին դէպքերուն առթիւ, Սահակ Բ. Կաթողիկոսի խրատը, և կրօնական պետերու յայտարարութիւնը։ «Էլ Ճիհէտ» ծանօթ է իր հայանպաստ յօդուածներով և տրամադրութեամբ ու ցաւ կը յայտնէ որ Հայերուն անունը նմանօրինակ խնդիրներու առթին կարգ մը շահախնդիրներու բերնի ծամոց կը դառնայ։

⁂ Սուրիական Հանրապետութիւնը 940 Թիւ հրովարտակով ներում շնորհած է Սոգ ու Աճատի դէպքին առթիւ ձերբակալուած «Ճերմակ Նշան» ընկերութեան անդամներուն, չկարենալով փաստել անոնց գործօն մասնակցութիւնը այդ գործին։

Տ. ՍԵՐՈՎԲԷ Ա. քհնյ. Պուրմաեանի Թերթիս երէկի Թիւին մէջ գրած տողերէն զգածուած, Պէշիկթաշէն Պ. Գրիգոր Այվազեան 2 ոսկի նուիրած է Օրթագիւղի գաղթականի կարօտ ընտանիքին։

Կասկած չկայ Թէ, ուրիշ բարեսէր ազգայիններ ևս պիտի հետեւին Պ. Այվազեանի այս գեղեցիկ շարժումին։

ՆԱՆՍԷՆԵԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԻ

ՆԱԽԱԳԱՀԸ ՆԵՐԳԱՂԹԻ ՄԱՍԻՆ

Ազգ. Դաշնակցութեան Նանսէնեան Գրասենեակի նախագահ Հանսոն, ներգաղթի մասին հետեւեալ յայտարարութիւնը ըրած է "Նոր Օր»ի խմբագրին.—

Նանսէնեան Գրասենեակը մինչեւ այսօր 10,400 հայ գաղթականներ փոխադրած է Հայաստան։ Մեր փափաքն է կարելի եղածին չափ մեծ Թիւով հայ գաղթականներ փոխադրել հոն և մեր կարելին պիտի ընենք այս ուղղութեամբ։ Գրասենեակը կապ կը պահէ Պ. Շահվերդեանի հետ, փոխադրութեան հնարաւորութիւնները քննելու համար։ Ինչպէս գիտէք, Երեւանի կառավարութիւնը մինչեւ այսօր Թէ գործ և Թէ բնակարան կ'ապահովէր Հայաստան գացող գաղթականներուն, բայց վերջերս ան կտրուկ կերպով յայտարարեց մեզի Թէ բնակարանի հարցով զբաղելու ի վիճակի չէ այլեւս։ Այսպէս, մեր վրայ կը ձգէր բնակարաններ շինելու հոգը։ Դժբախտաբար սակայն մեր միջոցները չեն ներեր մեզի այդպիսի ծանր յանձնարարութեան ներքեւ մտնել։ Եթէ Երեւանի կառավարութիւնը պնդէ իր տեսակէտին վրայ. պարզ է որ անկարելի պիտի ըլլայ ուրիշ գաղթականներ փոխադրել։ Պ. Շահվերդեանէն մանրամասն տեղեկութիւններ խնդրեցի այս հարցին շուրջ, բայց պատասխան չեմ ստացած տակաւին։ Գրասենեակը միշտ պատրաստ է փոխադրութեան ծախսերուն մասնակցելու, բայց ուրիշ բան չի կրնար ընել։

Ամէն պարագայի, բոլոր անոնք որ կը փափաքին Հայաստան երթալ իրենց ծախքով և միջոցներ ունին բնակարան մը շինելու հոն, կրնան դիմումներ կատարել, ստանալու համար Երեւանի և Մոսկուայի կառավարութիւններուն հաւանութիւնը։

⁂ Յունաստանի Հայոց Ազգ. Կեդր. Վարչութեան կողմէ ի պատիւ Նանսէնեան Գրասենեակի նախագահ Հանսոնի տրուած է թէյասեղան մը: Շնորհակալութեան ճառեր խօսած են Պ. Դալփաքեան և Մազլըմեան եպս., որոնց պատասխանած է Հանսոն.

Սուրիայէն գալով, Հանսոն Աթէնքի մէջ մօտէն հետաքրքրուած է Յունաստանի հայ գաղթականներու վիճակով։

ՀԱՅԿ. ԵՐԳԱՀԱՆԴԷՍ

Գահիրէի ռատիօկայանէն, Նոյ. 21 երեկոյեան ժամը 9ին, հայկական երգահանդէս մը տրուած է, երգչուհի Տիկ. Աստղիկ Բաբլանեանի կողմէ, որ տնօրէնութեան կողմէ գնահատուած և կրկին հրաւիրուած է երգելու զուտ հայկ. երգեր, աւելի լայն ծրագրով մը։

Երգուած են հետեւեալ երգերը. «Բլուրին վրայ», «Ծովը», «Սարի Աղջիկ», «Պրճինկօ», «Մի լար», «Տուլ տու.», «Կռունկ», «Հով առէք», «Քիլէ քիլէ»։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի — Թիւ 6 —

Զ. Մ. ՊՐԷՑՄ

ԵՐԵՔ ՍԻՐՏԵՐՈՒ ՊԱՅՔԱՐԸ

III

Տպաւորիչ էր մանաւանդ այս գեղեցկութիւնը, որովհետեւ մարդ զայն տեսած ատեն իսկ կ'զգար Թէ անիկա խոշոր բաներ կատարելու ճակատագրուած էր, բարի կամ չար։ Վերջապէս Ինէզ Լինի վրայ միջակ կամ անշուք բան չկար։

Լօրտը ամենաբուռն սիրով մը կապուած էր աղջկանը հետ և օր մը օրանց աչքէ չէր կրնար հեռացնել զայն. ամէն տեսակ գոհարեղէններ և շքեղ արդուզարդեր կը գնէր անոր համար և աղջիկը ուզածին չափ դրամ կը քաշէր հօրմէն. իւրաքանչիւր բաղձանքը հրաման մը եղած էր։ Ուրեմն երբ Լօրտ Լին շինած էր իր տարօրինակ կտակը, յոյսը ունեցած էր որ Ինէզ օր մը դառնար Լէյտի Լին։

«Այնպիսի շլացուցիչ գեղեցկութիւն մը ունի և այնքա՜ն տարբեր է ուրիշ աղջիկներէ որ Ֆիլիբ պիտի սիրահարուի անոր ու զայն կին պիտի ընտրէ»։

Գալով Ինէզին, անիկա կատարեալ անտարբերութեամբ ընդունած էր հօրն ու քրոջը սիրոյ և հիացման բոլոր արտայայտութիւնները։ Չէր կրնար մոռնալ որ տարիներով աչքէ հեռու մնացած էր, հեռու հօրենական տունէ, և զրկուած այս ճոխութենէն, հարստութենէն, մեծվայելչութենէն ու բարձր աստիճանէն։ Ոչ մէկ գործով տածած էր զինքը լքող հօրը հանդէպ, և քրոջը հանդէպ, որ իր տեղը գրաւած էր։ Անտարբեր ու ցուրտ կը մնար անոնց գորովի զեղումներուն առջեւ։

Ինէզ ոչ մէկ խօսք կ'ընէր նաեւ իր անցեալի մասին, ոչ ալ Անտալուզիոյ կամ մեծ մօրը մասին։ Բնաւ չէր փսփսար այն փոքրիկ գաղտնիքները, զոր ծաղկատի աղջիկներ սովոր են իրարու ըսելու։ Մինչդեռ այնքա՜ն գեղեցիկ էր ու հազիւ քսաներկու տարեկան, այսինքն սէրերու և երազներու տարիքը։

Ակաթան ընդհակառակն իր ամբողջ կեանքը պատմած էր անոր։ Դարպասուած էր ինք, բայց մինչեւ այդ օրը անտարբեր մնացած էր։ Իր բոլոր ծանօթ երիտասարդներուն մէջ ամէնէն աւելի Ֆիլիբ Լինը զինքը կը հետաքրքրէր։ Եւ չվարանելով խոստովանեցաւ որ Սըր Լէյի տղան Ալան Լէյ նուէր մը ղրկած էր իրեն, իսկ հարիւրապետ Հօքն ալ ոտանաւորներ հիւսած էր իրեն համար։

Ինէզ այս միամիտ խոստովանութիւններուն մտիկ կ'ընէր անտարբեր և երազուն կերպարանքով, առանց պատասխանելու և առանց ոեւէ վստահութիւն մը ընելու։ Ի փոխարէն ոչ մէկ ընելիք խոստովանութիւն ունէր։

— Ինէ՛զ, արդեօք ոեւէ մէկը ձեզի չէ՞ դարպասած, վերջապէս հարցուց Ակաթան, չկարենալով այլեւս ինքզինքը զսպել։ Դուք այնքա՜ն գեղեցիկ էք որ պէտք է բազմաթիւ հիացողներ ունենաք։

— Անտարակոյս գեղեցիկ իշխանը օր մը պիտի գայ, պատասխանեց Ինէզ քիչ մը անհամբերութեամբ, չեմ աճապարեր։

Հեզահամբոյր Ակաթան աւելի եւս զարմացաւ, ինչպէ՞ս կարելի է այդքան երիտասարդ ըլլալ, այդքա՜ն գեղանի և բնաւ սիրահար չունենալ ու բնաւ ալ չփափաքիլ։ Իրեն կը Թուէր Թէ ասոր ներքեւ անըմբռնելի խորհուրդ մը Թաքնուած էր։

⁂

Յուղարկաւորութեան յաջորդ օրն էր։ Ընտանիքին նօտարը Պ. Կրէկսըն, Լօնտոն վերադառնալէ առաջ, տեսակցութիւն մը ունեցած էր երկու քոյրերուն հետ, անոնց հաղորդելու համար իրենց հօր տարօրինակ կտակը։ Ի՞նչ ազդեցութիւն ըրաւ անոնց վրայ, ոչ ոք գիտցաւ, սակայն նօտարը անոնցմէ բաժնուած ատեն, ժպիտ մը լուսաւորած էր անոր դէմքը։

Հմայլելի առաւօտ մըն էր։ Անամպ երկինքի մը վրայ զուարթ արեւը Թեթեւ սիւք մը կը բերէր ծաղիկներու, այծատերեւի և վարսակի բոյրը։ Բնութիւնը ամբողջ ցնծութեան հրաւէր կ'ուղղէր, կարելի չէր խորհիլ տխրութեան և մահուան մասին։

Ինէզ և Ակաթա նստած էին այն փոքրիկ դահլիճը, որ առանձնօք զարդախուցը եղած էր Լէյտի Լինի։ Պարտէզին վրայ նայող ապակեփեղկերով սիրուն սենեակ մըն էր. պատուհաններէն կ'երեւային շքեղ մայրիներով հովանուոր ծաղկանոց մը և խորը՝ ծառաշատ բլրակներ. կարմիր և ճերմակ վարդի տունկերը բաղեղներու պէս կը փաթթուէին պատուհաններուն։

Զարդախուցը հաճելի բոյն մըն էր աղջիկներուն համար: Պատերը արժէքաւոր նկարներով զարդարուած և բաց վարդագոյն վարագոյրներ պատուհաններէն վար կ'սահէին։ Սովորաբար երկու քոյրերը հոն կը ճաշէին։ Այդ առաւօտ ծանր ծանր կը ճաշէին և զգուշութեամբ կը խօսէին։

— Ակաթա՛, քիչ մը խօսեցէ՛ք ինծի այս ձեր հրաշալի զարմիկի մասին, ըսաւ Ինէզ քիչ մը հրամայողական շեշտով։ Ի՞նչպիսի մէկն է, մե՞ծ է Թէ պզտիկ... չա՞ր, Թէ բարի... մտացի՞ է... ազնի՞ւ է...

— Օ՜, ոչ, ոչ, գոչեց Ակաթան քիչ մը շուարած այս հարցումներէն։

— Ո՛չինչ է, հարցուց Ինէզ անհամբերութեամբ։ Ըսել կ'ուզեմ Թէ ապուշ մը չէ, անձնապէս ուրախ եմ ասոր համար, որովհետեւ խոստովանիմ որ ձեր անգլիացիներուն մեծ մասը ըմբռնելու այնքա՜ն ծանր ու ցուրտ եղանակ մը ունին և որ անմտութեան կը մօտենայ։ Միւս կողմէ, կը յուսամ Թէ չարք մը թերիներ պիտի ունենայ, որովհետեւ կատարեալ մարդիկը ինծի համար անտանելի են, այսպիսիները մասս են։

(Շար.)

Ո՞ՒՐ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԱՍԼԱՆԵԱՆ ԱՐՔԵՊՍ.

Երեկոյեան թերթերը, իրենց աղբիւր ունենալով “Ազգ. լուրերու” հայթայթիչ Աշոտ Պէչեանը, քանի մը օր առաջ գրեցին թէ. Ասլանեան Արքեպս. Անգարա գացած է և օր մը հոն մնալէ յետոյ վերադարձած և Պրուսա մեկնածէ: Ստորեւ կուտանք Հալէպի «Եփրատ»էն քաղուած հետեւեալ լուրը, որ որքան ցոյց կուտայ թէ իրապէս ո՞ւր ճամբորդած է Ասլանեան Ս., նոյնքան և անգամ մըն ալ կը հաստատէ թէ ի՛նչպէս կը գարբնուին մեր «Ազգ. լուրերը» և կը հրամցուին ընթերցողին.—

«Իսթանպուլի Պատրիարք Տ. Մեսրոպ Արքեպս. Նարոյեան Ուրբաթ գիշեր ստացուած հեռագրով մը կ'իմացնէ Ազգ. Առաջնորդարան որ Գեր. Տ. Գէորգ Արքեպս. Ասլանեան այս իրիկուան կառաչարով (Տ. Խ. — 29 Նոյ.) Հալէպ կուգայ, հաւանաբար Լիբանան կամ Պաղեստին անցնելու համար օդափոխութեամբ»:

Ահա այսպէս հեռուէն է որ կը ստանանք ճշգրիտ լուրը. հոգ չէ թէ անոր ակնարկած շարժումը տեղի կը սկսի: Եւ սակայն պէտք չէ զարմանալ այս արտառոց երեւոյթին, երբ նկատի ունենանք թէ «մեծանուն լրավաճառ» Աշոտ և իր գործակից «մեծանուն խմբագրապետ» Մանուկի համար ընթացիկ արհեստ եղած է գարբնուած լուրեր հրամցնել իրենց ընթերցողներուն:

ՎԱՃԽԱՌՈՒԹԻ՛ՒՆ Կ'ԸՆԷՐ

Պատժական Գ. ատեանին առջեւ նախընթաց օր դատուեցաւ Ճէպլէճեան անուն անձ մը, որ կ'ամբաստանուի թէ վաշխառութիւն ըրած է, հարիւրին 60 տոկոսով փոխատուութիւն ընելով.

Սաթիէ ընկերութեան պաշտօնեաներէն Ահմէտ Նազմի ըսաւ թէ երեք ամսուան պայմանաժամով 100 ոսկի առած և 120 ոսկինոց մուրհակ մը ստորագրած է: Երեք ամիս վերջն ալ 30 ոսկի տոկոս տուած է:

Օսման անուն երկրոր. պաշտօնեայ մըն ալ ըսեց որ Ճէպլէճեան հարիւրին 60 տոկոս առած է իրմէ:

Ճէպլէճեան վճռապէս հերքեց ըսելով որ անոնց դէմ դատական հետապնդում ձեռնարկած է իրեն ունեցած պարտքերնին վճարած չըլլալնուն համար:

Նոր վկաներ լսելու համար, դատը ուրիշ օրուան յետաձգուեցաւ:

ՊԱՌԱՒ... ՀԱՐՍԻ ՄԸ ՉՈՐՍ ՄԻԼԻՈՆԸ

45 տարեկան Աթանասիոս անունով յոյն մը, մը տասը տարիէ ի վեր յարաբերութեան մէջ էր Անկելիքի Վուլթիցիու անունով 70 տարեկան մեծահարուստ պառաւի մը հետ, ամուսնացաւ քանի մը օր առաջ.

Հարսնիքը կատարուելէն տասը ժամ վերջ, սակայն, պառաւ հարսը, որ քաղցկեղէ կը տառապէր, մեռած է 4 միլիոն դրախմիի հարստութիւն մը՝ ձգելով իր ամուսնոյն:

Լարիսայի ելմտական տնօրէնութիւնը անվաւեր նկատած է ամուսնութիւնը և դատ բացած է փեսային դէմ, որովհետեւ հանգուցեալը ուրիշ ժառանգորդ չունենալով, հարստութիւնէն կարեւոր մաս մը պետութեան պիտի անցնէր:

ԼԱՏԻՆ գիրերով 50 և 100 ոսկինոց թղթադրամներ պիտի տպագրուին Լոնտոնի Նշանաւոր տպարաններէն մէկուն կողմէ:

ԵԳԷԱԿԱՆԻ մէջ բուռն փոթորիկ մը ծագած է: Այս պատճառաւ բազմաթիւ շոգենաւեր չեն կրցած հասնիլ Իսթանպուլ:

ԱՖՂԱՆԻՍՏԱՆԻ արտաքին նախարար Ֆէյզ Մահմուտ խան երէկ առաւօտ քաղաքս հասաւ և քանի մը օրէն Ժընեւ պիտի մեկնի:

ԳԱՏԸԳԻՒՂԻ Ջուրի ընկերութեան կառավարութեան կողմէ գնման բանակցութիւնները վերջացած են: Այժմ մանրամասնութիւնները կը քննուին.

ՏԽՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ
ՍԱՆՃԱՔԻ ՄԷՋ

ՅՈՒԶՈՒՄ ԵՒ ԱՐՍԱՓ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ

Քիլիսէ 3 Թուակիր Անատոլու գործակալութիւնը կը հաղորդէ.— Սանճաքէ այստեղ հասած փախստականներուն թիւը օրըստօրէ կ'աւելնայ: Սանճաքի մէջ ճնշումները կ'աւելնան: Այն տեղ ոչ ոք վստահ է իր կեանքին և ինչքերուն մասին:

ՍՐՏԱՃՄԼԻԿ ԴԷՊՔԵՐ

Մէկը, որ շրջագայած է Սանճաքի կարգ մը շրջանները հետեւեալ կերպով կը պատմէ Օրտուի նահանգին Պայիրպուճաղը շրջանին մէջ տեսածները: Տուները մասամբ փլփլած են: Շարժավարը հաց ուզեց կնոջմէ մը որ տունի մը պատշգամին վրայ հաց կը պատրաստէր: Կինը անոր հաց մը տուաւ, առանց վճարում ընդունելու: Շարժավարը այն ատեն հացին հետ ուտելու բան մը պահանջեց: Պատասխանեց որ չունի և երբ շարժավարը չի հաւատաց իր խօսքին, լալագին պատասխանեց որ միայն հաճարի ալիւրով պատրաստուած հաց ունէր:

Երէկ խուզարկութիւն մը տեղի ունեցաւ գիւղին մէջ ընտրութեանց մասին և տարին շտեմարաններու մէջ գտնուող բոլոր պաշարները: Արդէն 16 տարիէ ի վեր, այս գիւղը կը հեծէ բազմաթիւ տուրքերու տակ: Բնակչութեան յետին կարասիներն ալ գրաւուած են:

ՌՈՒՇՏԻՒ ԱՐԱՍ ԺԸՆԷՎ ՁԵՐԹԱՐ

Անգարայէ կը հաղորդուի որ, Գործավ. Խորհուրդը նախընթաց օր գումարուած է Ըսմէթ Ինէօնիւի նախագահութեան ներքեւ և կարգ մը ստիպողական գործերու մասին որոշումներ տրուած են: Միւս կողմէ, արտաքին գործ. նախ. Տօքթ. Ռիւշտիւ Արաս ներկայ չպիտի գտնուի դեկտեմբեր 10ին տեղի ունենալիք Ազգաժողովի Խորհուրդին նիստին և Թուրքերուն պիտի ներկայացնէ [illegible] պատուիրակ Նէճմէտտին Սատըգ:

Ատանայէ կը հաղորդեն Իսթանպուլի «Թան»ի, 3 Թուակիր.—

Վերջին անհելի դէպքերու մէջ Անթաքիացիներուն տոկունութիւնն ու դիմադրութիւնը, վայրկեան մը իսկ չէ սարսած և միաբերան յուզումով «կեցցէ՛ Աթաթիւրք, կեցցէ՛ Հաթայ» պոռացած են, մինչ իրենց դէմ ուղղուած զէնքերը մահ կը սփռէին: Այսօր ատոր դէմ, ֆրանսացիները 1000 հոգինոց ուժ մը բերած են Սանճաք: Ամէն կողմ կատարելապէս փակ է: Ժողովուրդը յուզման մէջ է: Քուսէյրի Մուսթաֆա և Ատալը Մէհմէտ ֆրանսացիներու կողմէ զրահապատ ինքնաշարժով Դամասկոս փախցուած ատեն, երբ անոնք ինքնաշարժ կը նստէին Պէքիր անուն Թուրք երիտասարդ մը ձեռքի զէնքով Ատալըին դէմ կրակ բանալու պատրաստուած է: Բայց ինքնաշարժին մէջ մնացած՝ Քուսէյրի Մուսթաֆա աւելի կանուխ շարժելով վիրաւորած է այդ երիտասարդը:

ՀԱԼԷՊ 3.— Սանճաքի նոր երեսփոխաններէն Ատալը Մէհմէտ, իր տղուն հետ հոս փախած է և երկուքը հիմա պահուըտած են պանդոկի մը մէջ: Պատճառը այն է որ կը վախնան ժողովուրդին ատելութենէն և հետապնդումէն:

Սանճաքի մէջ ջերմօրէն կը տարածուի գլխարկ կրելու շարժումը: Գիւղերու և քաղաքներու մտաւորականները դրամ հանգանակած և հազարաւոր գլխարկ գնելով բաժնած են աղքատներուն: Գիւղացիներուն մէջ ամէնէն յարգի նուէրը գլխարկն է: Արաբական գիւղերն ալ սկսած են գլխարկ գործածել:

ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԻ առողջապահական յանձնաժողովէն փրօֆէսէօրներու պատուիրակութիւն մը քաղաքս հասաւ և Անգարա մեկնեցաւ առողջապահական հաստատութիւնները այցելելու համար: Այս պատուիրակութիւնը Ազգաժողովի անդամ բոլոր երկիրները պիտի այցելէ:

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՓԱՆՃԻՐԻԻ
ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Նախորդ օր, Այա Թրիատա եկեղեցիին մէջ շքեղ հանդիսութեամբ տեղի ունեցաւ ողբացեալ Ալեքսանդր Փանճիրիի յուղարկաւորութիւնը: Ներկայ էին ի մէջ այլոց դեսպաններ, հիւպատոսներ, քաղաքիս ելմտական, սեղանաւորական և առեւտրական դասէն ներկայացուցիչներ: Յոյն համայնքը գրեթէ իր բոլոր մարմիններով և կազմակերպութիւններով փութացած էր իր վերջին յարգանքը մատուցանելու հանգուցեալին որ ոչ մէկ օժանդակութիւն զլացած էր բարեգործական հաստատութեանց:

Եկեղեցական արարողութեան կը նախագահէր Պէյօղլուի քարոզիչը՝ Սինօդական մը կը ներկայացնէր Յունաց պատրիարքը: Դամբանականներ խօսեցան Պէյօղլուի Մէթրօփօլիթը և «Կիւնէշ» գլուպի նախագահ Տօքթ. Քօքուլիս, որոնք գրուատիքը ըրին հանգուցեալին կեանքին ու գործին: Այս առթիւ ղրկուած էին բազմաթիւ շքեղ ծաղկեպսակներ:

Ներկաները իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին ողբացեալին այրիին և աղջկան:

Մարմինը փոխադրուեցաւ Յունաց Շիշլիի գերեզմանատունը:

ՄԱՀ ՍՂԵՐԴԻ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ ՄԱՀՄՈՒՏ ՍՕՅՏԱՄԻ

Սղերդի երեսփոխան Մահմուտ Սօյտամ առջի օր մեռաւ Ֆրանս. հիւանդանոցին մէջ 53 տարեկան հասակին: Հանգուցեալը երկար ատենէ ի վեր կը դարմանուէր:

Հարպիյէի վարժարանին նախկին ուսանողներէն, ան ծառայեց Ռումէլիի բանակին մէջ և իր արժանիքներուն բերմամբ Սելանիկի Ապտիւլհամիտի քաշուած Ալաթինի ապարանքը պաշտպանող վաշտին հրամանատար կարգուեցաւ: Յետոյ անկախութեան պատերազմին Աթաթիւրքի միացաւ: Հանրապետութիւնը հռչակուելուն, «Հաքիմիյէթի Միլլիյէ»ի խմբագրապետ կարգուեցաւ: Ազգ. Մեծ Ժողովի Բ. շրջանին Սղերդէ երեսփոխան ընտրուեցաւ: Ի վերջոյ Իսթանպուլի մէջ հիմնեց «Միլլիյէթ» թերթը: Իշ պանքասիի վարչ. Խորհուրդի նախագահն էր: Յուղարկաւորութիւնը տեղի պիտի ունենայ այսօր մեծ շուքով:

ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ մէջ թրախոմէ վարակուածները (աշակերտ կամ ուսուցիչ) ամիջապէս պիտի հեռացուին վարժարանէն ամէնադոյզն կասկածի մը վրայ, ինչպէս կը հրահանգէ կրթական գործավարութիւնը: Այս մասին խիստ բժշկական քննութեան մը պիտի ենթարկուին բոլոր վարժարանները: Առողջապահական գործավարութիւնն ալ նման հրահանգ մը ղրկած է հիւանդանոցներուն, թաղապետական բժիշկներուն, որպէսզի թրախոմէ վարակուածները երեւան հանեն:

ՇՈՒԷՏԱԿԱՆ ընկերութիւն մը առաջարկած է խճուղի մը շինել Իսթանպուլի և Անգարայի միջեւ:

ԱՆԳԱՐԱՅԻ Միւլքիէի վարժարանին նոր շէնքին հիմնարկէքը տեղի ունեցաւ երէկ ժամը 15ին մեծ շուքով:

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ
Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ
ԵՒ
ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ ՄԱՏ ՂՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ
ԹՕՓԳԱՊՈՒԻ
Ս. ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Ս. Նիկողայոս սքանչելագործ Հայրապետի տօնախմբութեան և Ս. եկեղեցւոյս անուան տօնակատարութեան առթիւ, յառաջիկայ 6 Դեկտ. Կիրակի օր. Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը հանգերձեալ է Ս. Պատարագի մատուցմամբ կատարել աւանդական մատաղօրհնութիւնը և Բանին կենաց քարոզութեամբ մխիթարել հաւատացեալ ուխտաւորները:

Երգեցողութիւնք պիտի կատարուին տեղւոյն Դպրաց Դասին և հրաւիրեալ դպիրներու կողմէ Եկմալեան միաձայն եղանակով ղեկավարութեամբ Տիար Նիկողոս Թաթարեանի:

Սկզբ. ժամերգութեան ժամը 9.30. Ս. պատարագ 10

⁂ Մատաղցու նուիրել փափաքողներէն կը խնդրուի մինչեւ 5 Դեկտ. շաբաթ օր յանձնել եկեղեցւոյ բանկալապետին, իսկ մատաղագինները Մատաղի Յանձնաժողովի անդամաց:

ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ

Հանգուցեալ Տիար Բենիամին Արզումանի մահուան երկրորդ տարելիցին առթիւ, Թաղիս բարեխօսա քարոզիչ Գեր. Տ. Զարմայր Ծ. Վրդ. Կէզիւրեան հրաւիրուած է Ս. Պատարագի մատուցմամբ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարել, այս կիրակի, 6 Դեկտ. Ֆէրիգիւղի Ս. Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ, համաձայն իր զաւկին՝ Տիկ. Վարդուհի Աւագեանի փափաքին:

Սկզբ. ժամերգութեան ժամը 7.30 Ս. Պատարագ 10:

Թաղ. Խորհուրդ
Ֆէրիգիւղի

ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ
ԳՈՒՄԳԱՓՈՒԻ ԴՈՒՌՍԻ ԵԿԵՂԵՑԻԻՆ ՄԷՋ

Գումգափուի Դուրսի Հիւանդանոցի Օժ. Մասնախումբս որոշած է Դեկտ. 6ի կիրակի օրը հանդիսաւոր Ս. պատարագ մատուցանել և հոգեհանգստեան պաշտօն կատարել ի հանգիստ հոգւոց Թաղիս Հիւանդանոցի բոլոր սատարողաց ննջեցեալներու:

Այս առթիւ հրաւիրուած է պատարագելու Տ. Խ. Վրդ. Միսաքեան:

Երգեցողութիւնք պիտի կատարուին Թաղիս Վառվառեան երգչախումբին կողմէ՝ ղեկավարութեամբ Տիար Տիգրան Մամիկոնեանի:

Սկզբ. ժամերգութեան ժամը 3, պատարագ 9.30:

Ընդունելութիւնք պիտի կատարուին Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ վերնատան մէջ:

ՓՆՏՌԵՑԷՔ
այսօր բոլոր ցրուիչներէն
ՆՈՐ ՅՈՅՍԸ
որ միակ շաբաթաթերթն է

Ֆրանքօ պիտի ռմբակոծէ մարքսական բոլոր շոգենաւերը

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՎԻՃԱԿԸ

ԼՈՆՏՈՆ 4.— «Տէյլի Թէլէկրաֆ»ի Քազա տէլ Քամփոյի թղթակիցը կը հաղորդէ որ քաղաքային պատերազմին ամէնակատաղի կռիւները կը մղուին Մատրիտի հիւսիսակողմը Փօզուէլօ գիւղին շուրջ: Խիստ սաստիկ է ռմբակոծումը: Փօզուէլօ ամբողջովին քանդուած է: Ըմբոստները մեծ արդիւնքներ ձեռք չեն բերած: Երկու կողմերն ալ յաղթանակներ կը ծանուցանեն: Կռիւները կը շարունակուին:

ՄԱՏՐԻՏ 4 — Երկու օրուայ կատաղի կռիւներէ յետոյ երէկ հանդարտութիւն տիրեց Մատրիտի ճակտին վրայ: Վիլլավէրտէի ճակտին վրայ, մայրաքաղաքին հարաւ-արեւելեան կողմը, ըմբոստները յարձակողականի մը անցան, բայց ստիպուեցան նահանջել: Մատրիտի հիւսիսարեւմտակողմը, ըմբոստները վերանորոգեցին իրենց ձեռնարկը, Քորուննայի ճամբան կտրելու համար, բայց ստիպուեցան իրենց նախկին դիրքերը դառնալու:

ԱՆԳԼ. ՇՈԳԵՆԱՒ ՄԸ ԳՐԱՒՈՒԱԾ

ԼԻԶՊՕՆ 4.— Սալամանքայէ կը հաղորդուի որ ըմբոստ նաւատորմը Միջերկրականի մէջ գրաւած է անգլ. շոգենաւ մը որ Սպանիոյ կառավարական նաւահանգիստները ռազմանիւթ կը փոխադրէր:

ԹՕՔԱԹԼԸԻ
ՊԷՅՕՂԼՈՒԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԸ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒԱԾ
ԹՕՔԱԹԼԸ
Հանրածանօթ հաստատութեան Պէյօղլուի մասնաճիւղը վերաբացուած է
ՓԱԹԻՍԸՐԻԻ ԵՒ ՃԱՔԸՐ ՂԷՆԻ
մասնաւոր խնամք տարուած է նոր կազմակերպութեան մը և օժանդակութեամբ Իսթանպուլի ամենակարող վարպետներու:
ՀԱՐՍՆԻՔԻ ԵՒ ՆՇԱՆՏՈՒՔԻ
Յանձնարարութիւններ մասնաւոր խնամքով կը կատարուին: ՃԱՇԱՐԱՆԻ բաժինին մէջ համեղ կերակուրներ և ըմպելի: ՔԱԼԱԼՍԹՔԱՅԻ ծանօթ երգչախումբը կը նուագէ ամէն իրիկուն:

ՍԱՔԱՐԻԱ (նախկին Էլհամպրա)
ՍԻՆԷՄԱՆ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ
Եղանակին ամենէն գեղեցիկ օփէրէթը
ՌՕԶ ՄԱՌԻ
Ուր կը փայլին
ԺԱՆԷԹ ՄԱՔՏՕՆԱԼՏ, ՆԷԼՍՕՆ ԷՏՏԻ
Յաւելուածաբար Ֆօքս Ժուռնալ,

ՍԱՐԱՅ սինէման կը ներկայացնէ
ՔԱՐԻՕՔԱՅԻ ԵՒ ՔՕՆԹԻՆԱՆԹԱԼԻ երկու անմոռանալի պարի տիտաններուն Ճինճըր Ռօճէրս և Ֆրէտ Աստէրի դարձուցած վերջին և ամենէն հոյակապ երգեցիկ ֆիլմը
ԹՕՓ-ՀԱԹ
Յաւելուածաբար՝ Ֆօքս Ժուռնալ
ուր մանրամասնօրէն պիտի ներկայացուի Թուրք նաւատորմին Յունաստան այցը ինչպէս նաև Քօսթանթին Թագաւորին աճիւններուն թաղումը

ԹԻՒՐՔ սինէման
ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ
Տարւոյն ամէնէն գեղեցիկ ֆիլմը
ԿԱԶԻՆՕ ՏԸ ՓԱՌԻ
Ֆրանսերէն խօսուն
Դերակատարութեամբ՝ ԱԼ ՃՕԼՍԸՆԻ — ՌՈՒՊԻ ՔԻԼԷՌԻ
Նախապէս ապահովեցէք ձեր տոմսերը:

Միշտ երկու ֆիլմ մէկ անգամէն ներկայացնող
ՄՕՏԷՐՆ Սինէմայի մէջ
այս շաբթուան համար ալ ամենուն սիրելի գեղեցկաձայն թէնօր
ԺԱՆ ՔԻՓՈՒՌԱյի մասնակցութեամբ
Ն Ի Ն Օ Ն
ԵՒ
Կրակէ բանակը
ամերիկեան յուզումնալից դրամ մը
ՄՈՒՏՔ 15 ՂՐՈՒՇ

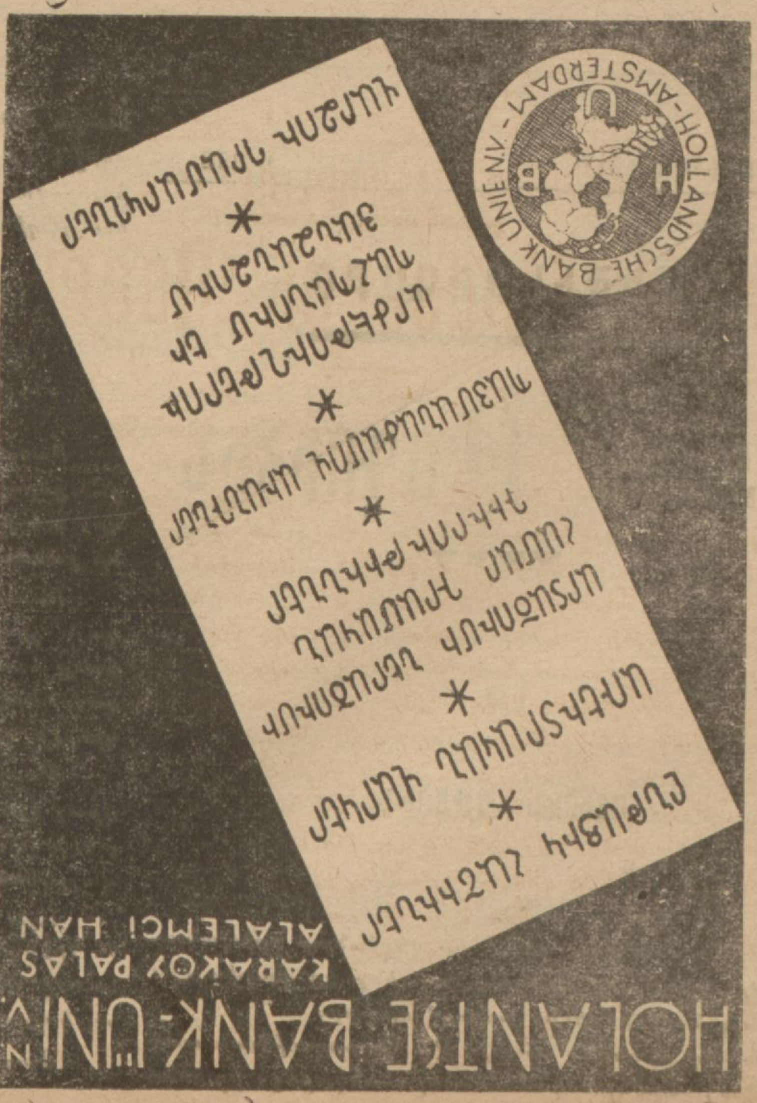
HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V. AMSTERDAM
HOLANTSE BANK-ÜNİ
KARAKÖY PALAS ALALEMCİ HAN

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ
ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ
ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ
ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՇԱՐՔԸ
ՓՈՒԹԱՑԷ՛Ք
ՓՈՒԹ...Ք

ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ

Քիւալեան Ընթերցարան
30 ղրշ.
Բարի Լոյս Ընթերց. Ա. տարի
35 ղրշ.
» Ընթերց. Բ. տարի
40 ղրշ.
» » Գ. Դ. տարի
75 ղրշ.

ԴԻՄԵԼ
ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ
Յ. ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ
Անգարա ճատտէսի
Րէշիտ էֆ. խան Թիւ 14

PASTİL FOR
PASTİL FOR
BRONŞİT NEZLE ÖKSÜRÜK ve BOĞAZ HASTALIKLARINA KARŞI EN MÜKEMMEL MÜSTAHZARDIR
RADYOLİN FABRİKASI MÜSTAHZARATINDAN

ԲԱՍԹԻԼ-ՖՈՐ
ԳՈՐԾԱԾՈՂՆԵՐԸ

Պոլսոյ Քաղաքապետական թատրոն

ՏՐԱՄԻ ԲԱԺԻՆԸ ԹԷՓԷՊԱՇԸԻ ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

Այս գիշերը ժամը 20ին

Պիւյիւք խոլա

ՕՓԷՐԷԹԻ ԲԱԺԻՆԸ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐ ժամը 20.30ին

Մասքարա

ԼՈՅՏ ԹՐԻԷՍԹԻՆՕ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ՍԻԼԻՍԻԱ

Դշ., 2 Դեկտ. ժամը 16ին դէպի Պուրկազ, Վառնա. Գոսթանցա: Սուլինա, Կալաց, Իպրա-յիլ:

ՏԱԼՄԱՑԻԱ

Դշ., 2 Դեկտ. ժամը 13ին դէպի Փիրէա, Նափոլի, Մարսիլիա, Ճենովա:

ՊՈԼՍԷՆԱ

Եշ., 3 Դեկտ. ժամը 17ին դէպի Պուրկազ. Վառնա, Գօսթանցա, Նովորոսիսք, Պաթում, Տրապիզոն, Սամսոն:

ԲԻՐԻՆԱԼ

Եշ. 3 Դեկտ ժամը 20ին Ղալաթիոյ քարափէն դէպի Փիրէ, Պրինտիզի, Վենետիկ,

ԻՋԷՕ

Շբ., 5 Դեկ. ժամը 17 ին դէպի Սելանիկ, Միտիլլի, Իզմիր, Փիրէ, Փաթրաս, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ.

ՍԱԿԱՐԱՆ

4 Դեկտ. 1936

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ ԵՒ ԱՌԺԷԹՈՒՂԹԵՐ		
1933 Երկանի Ներքին փոխթ.		96 50
1918 Ներքին փոխառութիւն		96.—
1933 փոխաթ. Իւնիթիւրք	Ա.	22.80
» » »	Բ.	21.30
» » »	Գ.	21.50
Անատօլու Երկաթուղի	Ա.	41.20
» »	Բ.	42.50
» »	Գ.	43.50
Անատօլու Պօն		44 40
Անատօլու Բաժնեթուղթ		24.20
Սիման (Ասլան)		13,05
Թէրքօզ		11.50
Րէժի		1.95
Թէլէֆօն		6.71
Թրամվայ		20.50
Գօմօնթի		9 50
Մինօթըրի Ունիօն		10.50
Պոլսոյ Քարափ		10.40
Քրէտի Ֆոնսիէ(1903)		103.—
» »		96.50
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ		
Անգլիական (Սթէրլին)		616.—
Ամերիկեան(Տօլար)		125 —
Թրքական ոսկի		988.—
Պանք Օթօման		240.—
Նուկօ Սլաւիա » (Տինար)		50.—
Ֆրանսական Թղթադրամ		116—
Իտալական »		130.—
Պելճիքական »		85.—
Յունական » (Տրախ.)		23.—
Զուիցերիական»		575.—
Պուլկարական » (Լէվա)		23.—
Հոլանտական » Ֆլորին)		66.—
Չեխօսլովաքիա» (Քուրօն)		80.—
Աւստրիական »		22.50
Գերմանական » (Ռայխսմարք)		26.—
Ռումանական »(Լէյ)		14.—
ՉԷՔԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ		
Լոնտոն		616 —
Նիւ Եորք (սէնթ)		79.50
Փարիզ		17.05
Հռոմ		15.10
Պրիւքսէլ		4.70.25
Զուիցերիա		3.45.80
Սօֆիա		64.88
Պերլին		1.97 75
ՀԵՌԱԳԻՐ		
Փարիզ (1 անգլ.)	Ֆր.	105.15
Նիւ Եորք (1 տոլար)	»	21.48

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՓԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, մաքսատան դէմը՝ Խիւտավէնտիկեար խան, Թէլէֆօն 44792:

«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»

ՄՍԹԵՐՏԱՄ

Արտածման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնում դէպի Անվէրս, Ռօթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ:

Vulcanus	բեռ կ'առնէ	9—8 Դեկտ.
Hermes	»	9—12 Դեկտ.

Գետերու վրայ մասնաւոր շոգենաւային սպասարկութիւն. Հռենոսի եւ Մայնի բոլոր նաւահանգիստները:

Ներածման սպասարկութիւն Ամսթէրտամէն կ'սպասուին

Hermes	այժմ Պոլսոյ մէջ
Vulcanus	Դեկտ. 5ին

Ամսթէրտամէն մօտալուտ մեկնում

Titus	Նոյ. 25ին
Seres	Դեկտ. 2ին
Agamemnon	Դեկտ. 9ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Եօքօհամայի, Քօպի, Տէյրէնի, Չինկթաույի, Շանկհայի, Հոնկ-Քոնկի, Ինկաբուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բոռթ Սայիտի, Պէյրութի եւ Պոլսոյ միջեւ:

Պիրէոս, Մարսիլիա, Պարչելոնա, Վալէնսիա, Լիվրբուլ եւ Կլասկօ.

Toyooko Maru	Դեկ. 18ին
Dakar »	Յվր. 18ին
Durhan »	Փետր. 18ին

Compagnia Italiano Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) Նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար:

Ջրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ եւ պահածներու առաքումներով ապահովութիւնը կ'ստանձնէ:

Հարիւրին 50 զեղչ Իտալական երկաթուղիներու վրայ:

Դիմել ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՓԷՐՔՕ Կալաթա, Խիւտավէնտիկեար խան:

Ընկերութիւնը որ ՍԻԹ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, Եւրոպայի բոլոր քաղաքներու համար կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ եւ խառն տոմսակներ ծովային ցամաքային Պոլիս-Փարիզ եւ Պոլիս-Լոնտոն գիծերու համար:

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata Billur
sokak No. 10

Օրօրոցէն գերեզման առողջ եւ ճերմակ մնացած ակռաներ

Ակռայի խիւս գործածողները շատ մը փորձերէ յետոյ ինչո՞ւ միշտ

Ռատիոլինի

որոշում կուտան

որովհետեւ ՌԱՏԻՈԼԻՆԸ

1. Ակռաներու վրայ «թարթր» գոյանալուն արգելք կ'ըլլայ: Գոյացածն ալ կը մաքրէ

2.—Ակռաներու վրայի խաւը առանց գծելու եւ մաշեցնելու կը մաքրէ եւ կը փայլեցնէ:

3. Բերնի մանրէները 100 առ 100 բացարձակապէս կը մեռցնէ:

4. Լինտերը կը խնամէ, անոնց հիւանդութեանց արգելք կ'ըլլայ, բերնի հոտը կ'անհետացնէ:

դուք ալ գործածեցէք

RADYOLİN

ԿՐԻՓԻՆ

Մտած տունը ցաւ չի մնար

Գլխու ցաւի
Ակռայի ցաւի
Մկաններու ցաւի
Ջիղերու ցաւի
Յօդացաւի, հարբուխի եւ կրիփի դէմ

ամէնալաւ ֆորմիւլ, ամէնաարագ ազդեցութիւն, ամէնէն կտրուկ արդիւնք

Թուփ մը ԿՐԻՓԻՆը ընտանիքի մը բոլոր անդամները կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ ցաւերու եւ խէթերու դէմ:

GRİPİN

Ուշադիր եղէք անունին եւ պնդելով զայն պահանջեցէք

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ)(172)(

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

ԻԶԱՊՕ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

▼▼▼▼

ԼԹ

ՈՃԻՐԻՆ ԱՌՏՈՒՆ

Եւ անշուշտ այս ամէնը կը վերջանար իրականացումովը սիրոյ այն երազին զոր ինք կը փայփայէր:

Բայց նոպան տեւեց ամբողջ գիշերը:

Յաջորդ առտուն Շառլ Ջ. հիւանդութեան տակ ընկճուած, շարժելու կամ մտածելու անկարող, իր սենեակին մէջ գետնամած կը մնար, ու գրեթէ երկու օր վերջ է որ քիչ շատ ինքզինքը գտաւ. այն ատեն ալ բոլորովին մոռցած էր իր ճամբորդութեան, կամ լաւ եւս դէպի Բրեթոն իր փախուստի ծրագիրը:

ԽԲ.

ԲԱՍԱՎԱՆ ԲՆԱԿԱՐԱՆԸ

Բասավան, ինչպէս տեսանք, պատուհանէն վար ցատքելով արագօրէն ուղղուեցաւ դէպի այն ցած դուռը, ուսկից Սէն-Բոլ Ապարանքը մտած էր: Հիւիտըլօնի բանտապահը անհետացած էր:

Բասավան վայրկեան մը ակնարկովը փնտռեց զայն՝ շնորհակալութիւն յայտնելու անոր իր օգնութեանը համար, յետոյ դուռը հասաւ, եւ անկէ անցնելով գտաւ Կրէնկօնէօրը եւ Նիզակաւորը՝ որոնք դեռ կատաղիօրէն կը խաղային:

Թուղթէ լապտերին մէջ վառող մոմը մարելու վրայ էր: Երկու խաղացողները բոլորովին մոռցած էին թէ ինչո՞ւ հոնկը գտնուէին: Բասավան քանի մը վայրկեան դիտեց զանոնք ժպտելով:

Այդ պահուն զինուորը կատաղի յիշոց մը թնդաց եւ Կրէնկօնէօր յաղթական քրքիջ մը արձակեց, զինուորը ապետին տուած դրամներուն ամենավերջինն ալ կորսուած էր:

Ժպտմէն ուրախութեամբ կը հաւաքէր իր շահած դրամը, որ բաւական կարեւոր գումար մըն էր:

Վարպետ Կրէնկօնէ՛օր, ըսաւ Բասավան, փոխ տուէք ինծի այդ դրամը, կ'ուզէ՞ք:

— Ձեզի փոխ տա՞մ, ըսաւ Կրէնկօնէօր դրամները ձեռքին մէջ սեղմելով:

— Ո՛ն, աճապարենք:

Կրէնկօնէօր ձեռքի դրամները յանձնեց Բասավանին, այս վերջինն ալ զանոնք տուաւ Նիզակաւորին:

— Շո՛ւտ, ըսաւ ասպետը, գոցեցէք դուռը եւ ձեր պահակավայրը դարձէք:

— Շնորհակա՛լ եմ, Միշխանս, գոչեց զինուորը եւ փութաց հնազանդիլ իրեն տրուած խրատին:

Այն ատեն Բասավան դէպի Կրէնկօնէօրը դառնալով զայն տարօրինակ զբաղումի մը մէջ տեսաւ: Նկարիչը ձախ ձեռքով լապտերը բարձրացուցած էր մինչեւ դէմքը, եւ յարդի շիւղով մը չափեր կ'առնէր քիթին վրայ:

— Հէ՜յ, ըսաւ ասպետը, ի՞նչ կ'ընես այդպէս:

— Կը չափեմ, ըսաւ Կրէնկօնէօր լալագին, կը չափեմ թէ քիթս ո՛րչափ երկնցած է:

— Լա՛ւ: Ես պաշտօն կը ստանձնեմ քիթդ իր բնական վիճակին վերածելու: Եկո՛ւր:

Ճամբայ ինկան:

Ասիկա տեղի կ'ունենար գրեթէ այն պահուն, ուր Սքաս, Օքըթօնվիլ, Բուրթէօզ եւ Կին խորհուրդ կը գումարէին Պուռկօնեի պալատին մէջ՝ Ժան սան Բէօրի հետ իրենց ունեցած տեսարանէն յետոյ:

Այդ խորհուրդին արդիւնքը սա եղաւ որ մինչեւ ակռանին զինուած եւ բազմաթիւ զինուորներու հետ ուղեկցած, դուրս ելան ապարանքէն:

Բասավան եւ Կրէնկօնէօր առանց ո եւ է արգելքի հանդիպելու հասան Թրիւ-Բանտի. ուր երկար ատեն դուռը բաղխելէ յետոյ կրցան լսել ընել տալ իրենց գալուստը: Թիպօ անձամբ ներկայացաւ պատուհանին առջեւ, եւ ճանչնալով Բասավանի ձայնը ապահովուեցաւ:

Վար իջաւ ձեռքովը բանալու դուռը: Հակառակ այս ապահովութեան, բաւական երկար ատեն անցաւ մինչեւ որ քաշուեցան նիգերն ու կղպանքները:

— Ի՞նչ կ'ընէ այս անպիտանը, մրթմրթար Կրէնկօնէօր, մինչ Բասավան համբերութեամբ կը սպասէր:

Վերջապէս դուռը բացուեցաւ եւ Բասավան ներս մտաւ, ետեւէն ալ Կրէնկօնէօր, ու երկուքը մէկ անմիջապէս ասպետին սենեակը ելան:

— Վարպետ, ըսաւ Բասավան, բացէք սա՛ դարակը եւ անկէ առէք տիկին Իզապօի դրամներուն պարկը:

(Շար.)